

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 120/2015
17.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Браниславе Апостоловић, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Звездане Лутовац, као чланова већа, у правној ствари тужиоца-противтуженог Ђ.В. из С., ул.... бр. ..., чији је пуномоћник М.Ј.Т., адвокат из Н.С., против туженог-противтужиоца В.Д. из Б., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник М.М., адвокат из Б., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4838/13 од 06.03.2014.године, на седници већа одржаној дана 17.03.2016.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4838/13 од 06.03.2014.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 1346/2010 од 07.03.2013.године, пресуђено је у ставу I изреке да се одбија тужбени захтев тужиоца-противтуженог, којим је тражио да се поништи Уговор о преносу дела удела уз накнаду од 27.12.2006.године у предузећу Г.л. д.о.о., оверен од стране Петог општинског суда у Београду Ов бр. 1426/2006. У изреци под II одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог, којим је тражио да се раскине први Анекс уговора о преносу дела удела уз накнаду у предузећу Г.л. д.о.о. закључен између парничних странака дана 28.12.2006.године. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи Уговор о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т. од 28.02.2007.године, оверен од стране Петог општинског суда у Београду под бројем Ов бр. 44/2007. Даљим ставовима првостепене одлуке одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се раскине Уговор о преносу дела удела уз накнаду од 27.12.2006.године у предузећу Г.л. д.о.о. оверен од стране Петог општинског суда у Београду Ов бр. 1426/2006, те је одбијен тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се раскине уговор о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т. од 28.02.2007.године, оверен од стране Петог општинског суда у Београду под бројем Ов бр. 44/2007. VI ставом изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се утврди неистинитост члана 2. став 2. Уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т. од 28.02.2007.године, а наредним ставом је одбијен и противтужени захтев туженог-противтужиоца, којим је тражио да се тужилац обавезе да му врати износ од

3.000.000 евра на име снижења цене. Последњим ставом одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

У поступку по жалби тужиоца пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 4838/13 од 06.03.2014.године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца, па је наведена пресуда Привредног суда у Београду П бр. 1346/10 од 07.03.2013.године у ставу I, II, III, IV, V, VI изреке као и решење истог суда од 18.04.2013.године потврђено, док је решење о трошковима поступка садржано у ставу VIII изреке наведене пресуде укинута и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против наведене правноснажне другостепене одлуке тужилац је поднео благовремену и дозвољену ревизију, побијајући одлуку другостепеног суда у делу одлуке о тужбеном захтеву због битне повреде одредаба ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), а у вези члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11), па је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битне повреде парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП јер побијана пресуда садржи јасне и разумљиве разлоге о одлучним чињеницама на којима је заснована.

Према чињеничном стању утврђеном од стране нижестепених судова тужилац и тужени су дана 22.11.2006.године сачинили Писмо о намерама остваривања дугорочне пословне сарадње у оквиру две постојеће компаније В.В. д.о.о. Г.Т. и Г.л. д.о.о. С. у коме је предвиђено да се пословна сарадња одвија у пет фаза. У оквиру прве фазе према споразуму је било предвиђено уступање 100% власничког удела у предузећу В.В. д.о.о. уз накнаду у износу од 2.864.846,96 евра, док је у четвртој фази било предвиђено закључење Споразума о уступању 15% удела туженог у предузећу Г.л. д.о.о. уз накнаду у укупном износу од 4.000.000 евра. Парничне странке су 10.12.2006.године закључили прве и друге измене и допуне наведеног писма о намери којим су утврдили да власничка структура у друштву В.В. д.о.о. подразумева 70% удела тужиоца и 30% удела туженог у наведеном предузећу, те да укупни износ накнаде који тужени исплаћује за стицање 30% удела износи 4.000.000 евра. Наведеним изменама писма о намерама парничне странке су утврдиле да власничка структура у друштву Г.л. д.о.о. подразумева 70% удела тужиоца и 30% удела туженог, те да укупни износ накнаде коју тужени исплаћује за стицање 30% удела износи 6.000.000 евра.

Тужилац је у својству преносиоца удела са туженим у својству стицаоцем удела дана 27.12.2006.године закључио уговор о преносу дела удела уз накнаду у привредном друштву Г.л. д.о.о. из С. којим тужилац преноси 30% удела у том друштву туженом уз накнаду у износу од 400.000 евра у динарској

противвредности на дан исплате. Овај уговор је оверен пред Петим општинским судом у Београду 27.12.2006.године. Потом су парничне странке 28.12.2006.године закључиле први Анекс уговора којим се мења члан 4. наведеног Уговора од 27.12.2006.године, тако што у истом стоји да се пренос дела удела који представља предмет уговора врши уз накнаду у износу од 6.000.000 евра у динарској противвредности на дан исплате. Наведени анекс је потписан од стране преносиоца удела Ђ.В. док је за стицаоца удела В.Д. исти потписао З.Н. по овлашћењу и исти није оверен од стране суда. Тужилац је даље у својству преносиоца удела, а тужени у својству стицаоца удела 28.02.2007.године закључили уговор о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т., којом тужилац преноси туженом 100% удела у том друштву уз накнаду од 2.864.846,99 евра у динарској противвредности на дан исплате. Уговором је потврђено да је износ накнаде у целости исплаћен преносиоцу од стране стицаоца на дан потписивања уговора. Овај уговор потписан је за преносиоца удела сам В.Ђ., а за супротну страну В.Д. и оверен је пред Петим општинским судом у Београду 28.02.2007.године.

На основу наведених уговора тужени је уписан као власник 30% удела у привредном друштву Г.л. д.о.о. С. и као власник 100% удела у привредном друштву В.В. д.о.о. из Б..

Тужбеним захтевом је тужилац тражио да се поништи уговор о преносу дела удела уз накнаду предузећу Г.л. д.о.о. С. од 27.12.2006.године и уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т. од 28.02.2007.године, те да се раскине први анекс уговора о преносу удела уз накнаду у предузећу Г.л. д.о.о. С. од 28.12.2006.године. Поред овако опредељеног примарног захтева тужилац је поставио и евентуални тужбени захтев којим је тражио да се раскину наведени уговори о преносу уговора, као и први анекс уговора. Друго постављеним евентуалним тужбеним захтевом тужилац је тражио да се утврди и неистинитост члана 2. став 2. уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. и да се раскине уговор о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. У току поступка поднета је и противтужба туженог чији је предмет обавезивање тужиоца на исплату 3.000.000 евра на име снижења цене, а у смислу члана 488. Закона о облигационим односима.

Стога по тужбеном захтеву предмет спора је да ли су рушљиви уговори о преносу дела удела уз накнаду предузећа Г.л. д.о.о. из С. и уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т., као и анекс истог уговора, односно по евентуалним тужбеним захтевима да ли се раскидају наведени уговори о преносу удела и анекс уговора, а по друго постављеном евентуалном тужбеном захтеву да ли су означени став 2. став 2. уговора о преносу предузећу В.В. д.о.о. неистинити, те се стога уговор раскида, док се по захтеву туженог-противтужиоца тужбени захтев свео на одлуку по захтеву за снижење цене.

Одлучујући о примарном тужбеном захтеву првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се поништи уговор о преносу дела удела уз накнаду од 27.12.2006.године у предузећу Г.л. д.о.о. оверен од стране Петог општинског суда у Београду, као и први анекс уговора о преносу удела уз накнаду у предузећу Г.л. д.о.о. закључен између парничних странака 28.12.2006.године. У погледу дела примарног тужбеног захтева којим се тражио

поништај уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. Г.Т., првостепени суд је наведени тужбени захтев такође одбио сматрајући га неоснованим. Одлучујући о захтеву за раскид уговора о преносу дела удела у предузећу Г.л. д.о.о. као и о раскиду уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. који је постављен као евентуални захтев, првостепени суд је исти одбио, сматрајући да нису основани. Првостепени суд је одбио и тужбени захтев тужиоца да се утврди неистинитост члана 2. став 2. уговора о преносу удела у предузећу В.В. д.о.о. који је постављен као другоредни евентуални захтев. Овакву одлуку првостепени суд је донео налазећи да су неосновани примарни и евентуални захтеви тужиоца. У погледу примарног захтева за поништај уговора о преносу удела имајући у виду разлоге које за поништај уговора тужилац наводи, а то је да је био у заблуди да ће тужени након закључења оба уговора испунити обавезе исплате од 10.000.000 евра за износ од 30% удела у оба друштва, те да је тужени преварио тужиоца тако што је код њега изазвао заблуду и држао га у тој заблуди у намери да тужилац са туженим закључи предметне уговоре, првостепени суд применом одредаба члана 61. став 1. Закона о облигационим односима и члана 65. став 1. истог закона налази да се не ради о таквој врсти заблуде, која би довела до поништаја уговора. Посебно што тужилац наводи и да је веровао да ће да буде председник у оба друштва, да се директор није обавезао на сачињавање бизнис плана у оба друштва. Тужилац није доставио према налажењу првостепеног суда доказе да је тужени изазвао код њега заблуду на коју се позива и одржавао га у заблуди у намери да га наведе на закључење уговора о преносу удела, а што су били и разлози за доношење одлуке о одбијању тужбеног захтева у погледу поништаја наведених уговора о преносу удела као неоснованог. Тужилац такође није доказао ни да је за закључење наведеног уговора о преносу удела у друштву В.В. притисак на њега вршио његов брат и адвокат, као и тужени и његови сарадници, чиме према налажењу првостепеног суда није доказао постојање разлога рушљивости наведених уговора, те је стога примарни захтев тужиоца оцењен као неоснован. Уговор о преносу удела у привредном друштву Г.л. није привидан како то тврди тужилац, с обзиром да права вредност накнаде за део удела од 30% у Г.л. д.о.о. од 6.000.000 евра, а не 400.000 евра, јер привидни уговор постоји само онда ако изјава воље у сагласности са другом уговорном страном дата са циљем да се створи привид да је уговор закључен, а без намере да се изазове његово правно дејство, а наводи тужиоца о својим разлозима за закључење наведеног уговора на нивоу су његових мотива, а не заблуде, која би довела у питање рушљивост овог уговора, односно која би довела у питање намеру за његово закључење.

Одлучујући о тужбеном захтеву којим је тужилац тражио раскид првог анекса уговора, као и о евентуалном захтеву да се раскине уговор о преносу удела, нижестепени судови су правилно нашли да исти нису основани, јер је дошло до испуњења уговорних обавеза у целости, јер је тужени платио накнаду за уговор о преносу дела удела у предузећу Г.л. д.о.о., а у погледу првог анекса исти и не производи правно дејство, с обзиром да у смислу члана 128. Закона о привредним друштвима, који је важио у време закључења истог није испуњавао законом обавезну форму.

Тужени се по основу Уговора о преносу удела уписао у Регистар привредних друштава као власник 30% удела у привредном друштву Г.л. д.о.о. и као власник 100% удела у привредном друштву В.В. д.о.о. па је стога правилно становиште нижестепених суда да су наведени уговори тиме произвели своје

статусно-правно дејство и да се у тој ситуацији више не могу ни раскинути по основу одредаба Закона о облигационом праву, јер су се из облигационо-правних уговора трансформисали у уговоре са статусно-правним последицама у смислу Закона о привредним друштвима.

Нижестепени судови су утврдили да је неоснован и захтев за утврђење неистинитости члана 2. став 2. уговора о преносу удела у привредном друштву В.В. д.о.о., јер је тужени извршио плаћање износа, те поседује и признаницу као потврду за то, па су стога и одбили другоредно постављени евентуални тужбени захтев.

Ставовe нижестепених судова као правилне и на закону засноване прихвата и Врховни касациони суд. Странке су прихватањем писма о намерама о остварењу дугорочне стратешке пословне сарадње желеле да изврше докапитализацију привредних друштава Г.л. д.о.о. и В.В. д.о.о. у којима би тужилац имао 70% удела, а тужени 30% удела, а да потом заједнички иступе на међународно тржиште. Реализација ове сарадње била је предвиђена по фазама и у оквиру друге фазе извршена је регистрација промене оснивача код Агенције за привредне регистре и то у складу са закљученим уговорима о преносу удела, (чије се поништење, односно раскид овде тужбом тражи), и то у привредном друштву Г.л. д.о.о. у односу 70% према 30% у корист тужиоца, а у привредном друштву В.В. 100% удела у корист туженог. Тужени је као једини члан и оснивач привредног друштва В.В. према наведеном и регистрованом стању донео одлуку о докапитализацији којом је извршавајући своју обавезу омогућио тужиоцу да уношењем договорених ствари и права изврши повећање основног капитала друштва у проценту утврђеног писмом о намерама. Тужилац међутим, није поступио на наведени начин, односно није доставио доказе да је извршио своју обавезу, већ је уговором о поклону извршио пренос непокретности на своје синове, на који начин се одрекао могућности да путем капитализације стекне право 70% удела у привредном друштву В.В. како то и према мишљењу Врховног касационог суда правилно констатује и закључује Привредни апелациони суд у својој одлуци по жалби.

Постојећа власничка структура у наведеним привредним друштвима, односно изостанак очекиване промене ове власничке структуре директна је последица поступања тужиоца, односно његовог непоступања по преузетим обавезама, а не заблуде или привидности уговора о преносу удела. Уговори о преносу удела и анекси наведених уговора, извршени су тако што је на основу њих извршен упис промене оснивача друштва у регистру Агенције за привредне регистре, па се стога више не могу раскидати, нити се може тражити њихов поништај у ситуацији у којој су они већ произвели своје правно дејство статусно-правног карактера, а које је и уписано у надлежни регистар. Врховни касациони суд прихвата становиште другостепеног суда, према коме незадовољна странка у тој ситуацији само тужбом може тражити поништај оснивачког акта сходно члану 13. и 14. Закона о привредним друштвима и то у законом прописаном року, а што није предмет ове парнице.

У ревизији се понављају ставови тужиоца у погледу заблуде за закључење наведених уговора и погрешне примене члана 128. Закона о привредним друштвима, који су истицани у жалби и правилно цењени од стране Привредног

апелационог суда, а са којом оценом се сходно изнетом слаже и Врховни касациони суд.

Из наведених разлога, а на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци ове одлуке.

**Председник већа-судија,
Бранислава Апостоловић,с.р.**